

ЗВІТ

про сприйняття ВПО освітньої програми

«Соціальне підприємництво в сфері надання соціальних послуг»

ЗМІСТ

1. Висновки щодо сприйняття впо освітньої програми.....	3
2. Інформація щодо коригування освітньої програми та внесення відповідних змін для покращення сприйняття впо навчального матеріалу	4
3. Інформація щодо використання в навчальному процесі обладнання, яке було отримано у рамках проєкту в 2024 році.....	6
4. Оцінка ступеня корисності проєкту для університету	11
5. Оцінка ступеня корисності проєкту для впо	12
6. Оцінка ступеня корисності проєкту для міста, в якому він виконувався та приймаючих громад	13
7. Пропозиції щодо покращення роботи з професійної перепідготовки та соціальної адаптації впо.	14

1. ВИСНОВКИ ЩОДО СПРИЙНЯТТЯ ВПО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У межах реалізації освітньої програми для внутрішньо переміщених осіб (ВПО) було організовано збір зворотного зв'язку з метою оцінити сприйняття програми її безпосередніми учасниками. Основними джерелами для формування висновків стали фокус-група зі слухачами, а також постійна комунікація між викладацькою командою та учасниками навчання.

Загальні враження та позитивні оцінки

Відгуки учасників програми були переважно позитивними. ВПО високо оцінили загальний рівень організації, змістовне наповнення та підхід викладачів до навчання.

Освітній контент був сприйнятий як інформативний, актуальний і поданий у доступній формі. Слухачі наголошували, що отримали багато нового і корисного матеріалу, який можна одразу застосовувати на практиці. Окремо відзначалося, що викладачі демонстрували високу професійність, чуйність, людяність і гнучкість у процесі навчання. Вони вміло адаптувалися до потреб і обставин учасників, проявляли терпіння та підтримку. Такий підхід створив довірливу атмосферу, що сприяла активному навчанню.

Учасники позитивно сприйняли **дистанційну навчальну платформу**, яка дозволяла переглядати відеолекції у зручний час. Високо оцінили чітку структуру матеріалів, доступність презентацій, практичних завдань і записів занять. Це дало змогу слухачам, які з різних причин не могли приєднатися в реальному часі, самостійно опанувати всі теми.

Окреме захоплення викликали **очно проведені заняття та події**, що включали не лише освітню, але й соціокультурну складову. Слухачі отримали позитивні емоції від екскурсії університетом та містом, що сприяло інтеграції до академічного середовища, зниженню стресу та налагодженню довіри до організаторів.

Високу оцінку отримав також третій модуль програми — **модуль з розвитку soft skills**, який включав теми, що стосуються емоційного благополуччя, саморегуляції, мотивації, профілактики вигорання, цілепокладання, конфлікт-менеджменту, комунікацій і публічного представлення ідей. Слухачі зазначили, що ці заняття були не лише практично орієнтованими, а й емоційно підтримувальними, допомагали краще зрозуміти себе, свої потреби та ресурси. Особливою популярністю користувалися тренінги з профілактики вторинної травматизації, постановки цілей, а також емоційної саморегуляції — багато хто з учасників наголошував, що саме ці заняття мали терапевтичний ефект і позитивно вплинули на їхній загальний стан.

Важливо зазначити, що учасники особливо цінували можливість **налагодження нових соціальних контактів**. В процесі навчання вони активно ділилися досвідом, обговорювали власні ініціативи, пропонували спільні ідеї та навіть започатковували майбутні партнерства. Таким чином, програма стала

платформою для створення важливого **соціального капіталу** та професійного нетворкінгу, що є не менш цінним, ніж академічна складова.

Показовим є й той факт, що частина випускників висловила бажання **продовжити взаємодію з програмою**: долучитися до майбутніх наборів у якості менторів, брати участь у подальших заходах та підтримувати спільноту випускників.

Зони для покращення

Попри загальне позитивне враження, слухачі вказали і на деякі аспекти, що потребують доопрацювання. Зокрема, деякі учасники відзначили **надто високу інтенсивність навчального процесу**. Через те, що заняття відбувались майже щовечора, а більшість слухачів одночасно працювала або виконувала обов'язки в родині, підтримувати такий ритм навчання було непросто. Проте формулювання критики було виваженим: учасники визнавали, що **саме дистанційний формат дав їм змогу долучитися до навчання**, і у разі повністю очного формату вони, швидше за все, не змогли би брати участь.

Висновки

Загалом програма була позитивно сприйнята внутрішньо переміщеними особами як така, що відповідає їхнім потребам, забезпечує якісний контент і підтримує їхній професійний та особистісний розвиток. Високий рівень організації, якісний викладацький склад, гнучкість форм навчання та відкритість до зворотного зв'язку були ключовими факторами успіху. Отримані відгуки ідентифікували потенціал для вдосконалення формату програми з урахуванням балансу між інтенсивністю навчання і можливостями учасників, що планується врахувати під час організації наступного циклу.

2. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО КОРИГУВАННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТА ВНЕСЕННЯ ВІДПОВІДНИХ ЗМІН ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ СПРИЙНЯТТЯ ВПО НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ

Інформація щодо кригування ОП та внесення відповідних змін для покращення сприйняття ВПО навчального матеріалу формувалась шляхом проведеного опитування викладачів, задіяних в програмі. Загалом, зібрана інформація свідчить про певні ключові висновки та рекомендації щодо покращення курсу підготовки спеціалістів у сфері соціальних послуг та соціального підприємництва, а саме:

1. Збереження та збільшення практичної та інтерактивної складової.

Кількість годин навчання має залишитись без змін, але увагу слід приділити збільшенню практичних занять. Формат навчання виключно лекційним не сприймається аудиторією, важливо активізувати інтерактивні методи, зокрема перегляд відеофільмів із подальшим обговоренням, аналіз кейсів, групові дискусії. Проведення тренінгів у форматі онлайн орієнтоване на активну участь і може бути ефективним на початковому або підсумковому етапах.

2. Врахування різного рівня досвіду учасників. В курсі присутні слухачі з різним рівнем знань, від початківців до громадських активістів. Рекомендується використовувати обговорення реальних ситуацій, обмін досвідом, стимулювати дискусії для збагачення знань усіх груп.

3. Розширення змістової частини. Додати інформацію про нову посаду «асистент сім'ї». Більше уваги приділяти практичним прикладам застосування технологій у сфері соціальних послуг та кейсам їх реалізації. Врахувати актуальні теми, зокрема, кризовий менеджмент у зв'язку з нестабільною ситуацією в Україні.

4. Внесення додаткових модулів та підготовка. Додати час для побудови «Теорії змін» та розробки бізнес-плану для соціального підприємства. Розглянути можливість планування та проведення пілотних досліджень у громадах для набуття практичних навичок.

5. Структуризація та логістика курсу. Викладання предмету, що розглядає ДШУ (дослідження шляхом участі), паралельно з плануванням соціального підприємства для більшого застосування інструментів вивчення потреб та проблем цільових груп підприємництва, та ресурсів громади. Узгодити з колегами питання дублювання змісту в інших темах.

6. Особлива увага кризовому менеджменту та антикризовій комунікації. Враховувати нестабільність в країні, зосередитись на тому, як управляти кризами у соціальному секторі.

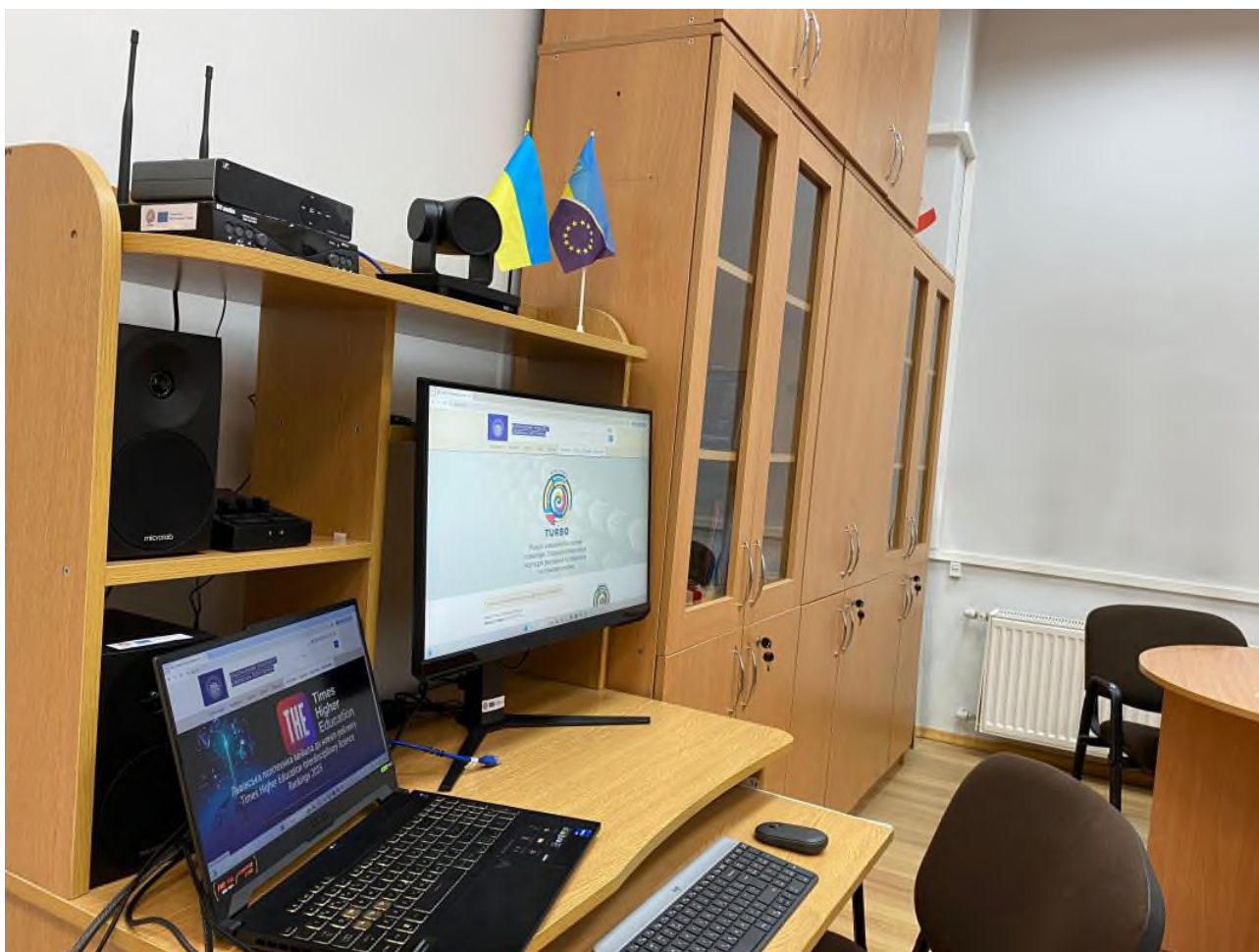
7. Психологічна підтримка та розвиток м'яких навичок. Важливими є тренінги з мотивації, постановки цілей, делегування повноважень, профілактики вигорання, розвитку стресостійкості. Такий підхід сприяє підвищенню особистої цілісності та ефективності роботи учасників.

Висновки

- ✓ Для підвищення ефективності курсу необхідно посилити практичну ігрову та кейс-орієнтовану компоненти навчання.
- ✓ Необхідна гнучкість у форматах проведення (онлайн і офлайн), а також врахування різного рівня підготовки учасників.
- ✓ Важливо додатково увагу приділяти кризовому менеджменту і психологічному забезпеченню працівників соціальної сфери.
- ✓ Потрібно належним чином координувати та узгоджувати зміст різних модулів для уникнення дублювання.

3. ІНФОРМАЦІЯ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ ОБЛАДНАННЯ, ЯКЕ БУЛО ОТРИМАНО У РАМКАХ ПРОЄКТУ В 2024 РОЦІ.

У рамках проєкту **TURBO** кафедра соціології та соціальної роботи Національного університету «Львівська політехніка» отримала професійне медіаобладнання, яке стало основою для створення освітньо-інформаційного хабу «СоціоПростір».

Відео про освітньо-інформаційний хаб «СоціоПростір».

<https://drive.google.com/file/d/1uAX4AEosj3CxCudavLGPsVMwq0kkPiO1/view>

Новина про відкриття освітньо-інформаційного хабу «СоціоПростір»

<https://lpnu.ua/news/u-lvivskii-politekhniitsi-vidkryly-osvitno-informatsiinyi-khab-sotsioprostir>

На сьогодні це обладнання активно використовується для реалізації освітніх та інформаційних завдань проєкту «**Реакція університетів на великі перешкоди: Створення стійкої вищої освіти для реагування та управління суспільними кризами**» (TURBO), зокрема в межах професійної підготовки

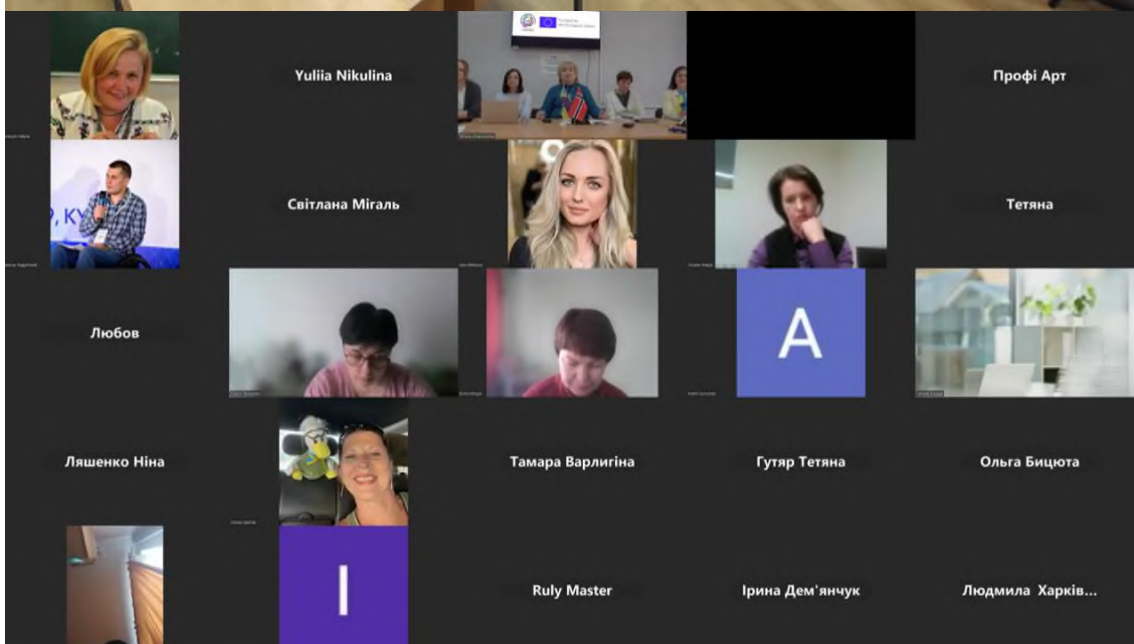
внутрішньо переміщених осіб за освітньою програмою «Соціальне підприємництво в сфері надання соціальних послуг».

Використання медіаобладнання в освітніх цілях:

Інтерактивні лекції та вебінари

Завдяки проєкційному обладнанню та екранам було проведено серію лекцій, практичних занять і тренінгів у онлайн та змішаному форматі, що дозволило забезпечити високу залученість студентів та їхню активну взаємодію з навчальними матеріалами.

Відео з відкриття курсів та першого заняття зі слухачами:
<https://drive.google.com/file/d/1i3Q02Iuy4IPg8LBM94bAOUgfUeXEragg/view?usp=sharing>

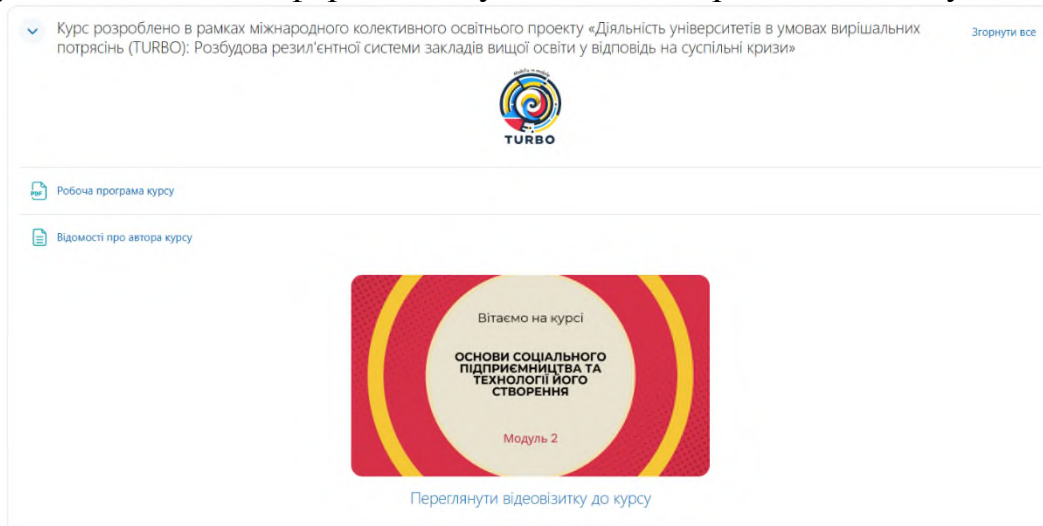
Новина про відкриття курсів:
<https://lpnu.ua/news/lvivska-politekhnik-a-vidkryla-kursy-iz-sotsialnoho-pidpriemnytstva-dlia-vnutrishno>

Новина про закінчення першого модуля навчання:

<https://lpnu.ua/news/vykladachi-kafedry-sr-doluchylisia-do-navchannia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-u-mezhakh>

Онлайн-курси та дистанційне навчання

Медіаобладнання забезпечило можливість запису відеолекцій, трансляції навчальних занять у режимі реального часу, а також створення мультимедійного контенту для онлайн-платформи, доступного для широкого кола слухачів.

Посилання на відеовізитку до одного з курсів на платформі Moodle:
https://www.canva.com/design/DAGebMqNgnA/fXIjFYKbEbZDYE4CB-7qwA/watch?utm_content=DAGebMqNgnA&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=uniquelinks&utm_id=h8bb1a59627

ДОСЛІДЖЕННЯ ШЛЯХОМ УЧАСТІ: ПРИНЦИПИ ТА ІНСТРУМЕНТИ

ТЕМА 3

Дисципліна:
ВЗАЄМОДІЯ СОЦІАЛЬНИХ ПІДПРИЄМЦІВ З
ГРОМАДАМИ: ВІД ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТРЕБ ДО
КОМУНІКАТИВНИХ КАМПАНІЙ

Викладач:
доц., к.політ.н. Мар'яна ШКОЛЯР

Funded by
the European Union

Посилання на відеолекцію до одного з курсів на платформі Moodle:

https://www.canva.com/design/DAGmAtzDRek/ukza2fHvAlXR09uiOxGQOw/view?utm_content=DAGmAtzDRek&utm_campaign=designshare&utm_medium=link2&utm_source=uniquelinks&utm_id=h770a735f5d

Варто зауважити, що відеовізитка та навчальні відеоматеріали (зокрема відеолекції) були створені з урахуванням принципів інклюзивності, що передбачає доступність контенту для максимально широкого кола користувачів, зокрема осіб з порушеннями слуху або зору, внутрішньо переміщених осіб, а також осіб з обмеженим доступом до очного навчання. Реалізація принципів інклюзивного дизайну забезпечується, зокрема, через використання субтитрів, чіткої візуальної структури матеріалів, зручної навігації та мультимодальної подачі інформації, що сприяє забезпеченню рівного доступу до освітнього контенту незалежно від індивідуальних особливостей чи соціального статусу здобувачів освіти.

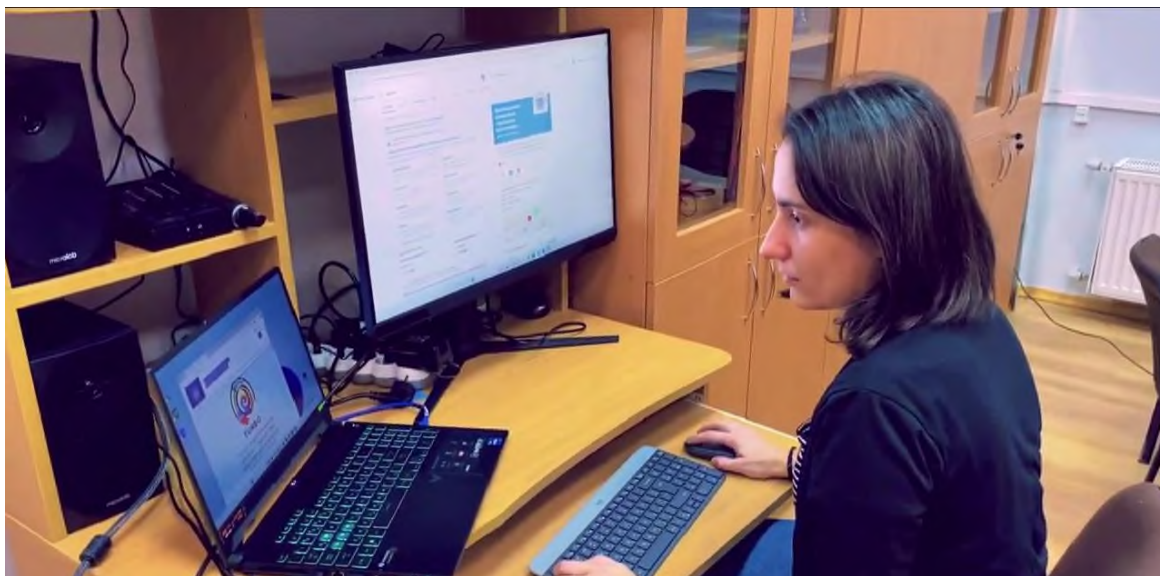
Формування архіву навчальних матеріалів

Завдяки технічним можливостям, створено базу записаних лекцій, тренінгів та презентацій, яка вже активно використовується учасниками програми та планується для подальшого поповнення.

Використання обладнання для інформаційної діяльності

Поширення інформації про проєкт

В рамках інформаційної кампанії було створено та поширено низку інформаційних новин та постів, серію відеороликів (відеовізиток), спрямованих на залучення учасників до освітніх програм та популяризацію діяльності хабу «СоціоПростір».

Документування перебігу програми

Медіаобладнання використовується для аудіо- та відеофіксації ключових подій, етапів реалізації програми, а також для підготовки матеріалів, що дозволяють ділитися досвідом із зацікавленими освітніми та соціальними установами.

Завдяки отриманому обладнанню значно підвищено якість освітнього процесу, посилено інформаційну присутність університету у сфері підтримки ВПО та соціального підприємництва, а також створено стійку інфраструктуру для подальшого розвитку програми та університету.

4. ОЦІНКА СТУПЕНЯ КОРИСНОСТІ ПРОЄКТУ ДЛЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Оцінка корисності проєкту «Діяльність університетів в умовах вирішальних потрясінь (TURBO): Розбудова резил'єнтної системи закладів вищої освіти у відповідь на суспільні кризи» для університету, на базі якого відбувалося навчання ВПО за програмою "Соціальне підприємництво в сфері надання соціальних послуг", може бути сформульована з наступних міркувань.

Переваги та корисність проєкту полягає, по перше, у зміцненні стійкості університетської системи. Проєкт сприяє формуванню резил'єнтних (стійких) закладів вищої освіти, що є важливим для збереження безперервності навчального процесу у періоди суспільних криз. Це безпосередньо підсилює здатність університету адаптуватися до викликів, зокрема під час війни, економічної нестабільності або інших потрясінь.

По друге, проєкт включає створення нових моделей, методів і технологій управління кризовими ситуаціями, що позитивно впливає на якість та стійкість освітнього процесу та сприяє розвитку інноваційних підходів у навчанні.

Навчання ВПО за програмою "Соціальне підприємництво в сфері надання соціальних послуг" узгоджується з концепцією підвищення їхньої соціальної активності та самозабезпечення, що покращує їхні можливості. Участь у проєкті може посилити підготовку викладацького складу до роботи з ВПО й забезпечити їхню більш доступну і якісну освіту.

Проєкт сприяє оновленню навчальних програм та підходів, що є корисним для університету із точки зору підвищення конкурентоспроможності та відповідності сучасним викликам.

Загалом, проєкт має високий ступінь корисності для університету з точки зору підсилення його здатності функціонувати та адаптуватися в умовах кризових ситуацій. В умовах війни і суспільних потрясінь, особливо актуальною є здатність університету зберігати та розвивати свою місію, забезпечувати якісну освіту і підтримувати соціальні ініціативи, зокрема у сфері роботи з ВПО.

Отже, можна констатувати, що цей проєкт є важливим і цінним внеском у стратегічний розвиток університету, сприяючи його резил'єнтності і довгостроковій стабільності.

5. ОЦІНКА СТУПЕНЯ КОРИСНОСТІ ПРОЄКТУ ДЛЯ ВПО

Проєкт сприяє створенню стійкої освітньої системи, що дозволяє ВПО продовжувати навчання навіть у складних умовах, зберігаючи можливість розвитку та професійного зростання шляхом отримання якісної освіти та підвищення кваліфікації.

Враховуючи зусилля університету щодо адаптації та резил'єнтності, програма «Соціальне підприємництво в сфері надання соціальних послуг» орієнтована на зручні формати (віддалене навчання, інтерактивні підходи), що особливо важливо для ВПО, які стикаються з мобільністю та нестабільністю. Таким чином забезпечується доступність та гнучкість програми.

Навчальна програма з соціального підприємництва і соціальних послуг сприяє розвитку навичок самозабезпечення та інтеграції у новому середовищі, що дуже важливо для ВПО, а також підвищує їх соціальну активність та можливість самореалізації.

Практична спрямованість програми закладає та формує навички, які потенційно можуть допомогти ВПО реалізувати соціальні проєкти, підтримувати приймаючі громади та покращувати своє соціально-економічне становище.

Слід також зауважити про можливі проблеми для ВПО, яке пов'язано з обмеженим доступом університету до ресурсів (інфраструктура, викладачі) у деяких віддалених регіонах Львівської області. Це може знизити рівень максимальної користі для ВПО, що знаходяться у віддалених або небезпечних місцях.

Загалом проєкт має високий потенціал для покращення життєвого становища ВПО, сприяє їхній кваліфікаційній та особистісній адаптації, дає

інструменти для активної участі у громадському житті та соціальному відновленні. Особливо цінним є те, що він сприяє доступності освіти, розвитку навичок соціальної підтримки і підприємництва, що є критично важливим для ВПО у сучасних умовах.

Отже, цей проект є дуже корисним для ВПО, оскільки відкриває їм нові можливості для самореалізації, інтеграції та покращення якості життя у складних умовах.

6. ОЦІНКА СТУПЕНЯ КОРИСНОСТІ ПРОЄКТУ ДЛЯ МІСТА, В ЯКОМУ ВІН ВИКОНУВАВСЯ ТА ПРИЙМАЮЧИХ ГРОМАД

Оцінка ступеня корисності проекту «Діяльність університетів в умовах вирішальних потрясінь (TURBO): Розбудова резил'єнтної системи закладів вищої освіти у відповідь на суспільні кризи» для міста Львова та приймаючих громад, у яких переселилися ВПО, виглядає наступним чином.

Для міста Львова корисність полягає у підвищенні стійкості міської соціальної інфраструктури. Проєкт сприяє зміцненню системи вищої освіти, що є ключовим для забезпечення довгострокової стабільності та розвитку міста у нестабільних умовах війни і криз.

В умовах війни і внутрішньої мобільності, Львів отримує можливість залишатися центром освітніх та професійних ресурсів, що сприяє тривалому економічному і соціальному розвитку міста, а також розвитку його людського капіталу.

Також є важливим те, що проєкт привнесе нові освітні моделі, технології та інноваційні підходи, що підсилюють конкурентоспроможність міста та його академічний потенціал.

Для приймаючих громад, у які переселилися ВПО, корисність проекту полягає у їх психологічній та соціальній підтримці. ВПО отримують можливість навчатися, розвивати навички, що сприяє їхній адаптації у новому середовищі, інтеграції у громаду і покращенню соціальної самодостатності та можливості професійного розвитку. Навчальна програма з соціального підприємництва й соціальних послуг допомагає ВПО створювати нові робочі місця, допомагаючи громаді розвиватися економічно і соціально.

Проєкт може сприяти залученню ВПО до місцевих громадських та соціальних проєктів, збільшувати їхню участь у міському житті.

Розбудова резил'єнтної системи навчальних закладів сприяє довгостроковій стабільності та безпеці для переселенців.

Отже, проєкт є стратегічно важливим для посилення міської інфраструктури, кадрового потенціалу і здатності адаптуватися до кризових ситуацій. Він сприяє формуванню міста-лідера у сфері кризової стійкості й інновацій у вищій освіті. Проєкт підтримує інтеграцію переселенців через освітні та соціальні програми, сприяє їхній активній участі у розвитку місцевих громад і підвищує рівень соціальної захищеності.

Загалом, цей проєкт є високоефективним і корисним для Львова та його громад, які прийняли ВПО, сприяючи довгостроковій стабільності, соціальній згуртованості і економічному зростанню.

7. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО ПОКРАЩЕННЯ РОБОТИ З ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ВПО.

На наш погляд пропозиції, які викладені нижче, допоможуть зробити програму «Соціальне підприємництво в сфері надання соціальних послуг» більш цілеспрямованою, актуальною та ефективною для ВПО, сприяючи їхній швидшій інтеграції у нове життя і суспільство.

1. Впровадити індивідуальні програми реінтеграції шляхом розробки персоналізованої траєкторії навчання і підтримки, з урахуванням попереднього досвіду, рівня освіти і особисті цілі ВПО. Це сприятиме більшій мотивації та ефективності.

2. Збільшити кількість практичних занять, стажувань і візитів до соціальних підприємців, щоб набути реальних навичок, затребуваних на ринку праці.

3. Запровадити менторські програми, де досвідчені фахівці, працівники соціальних служб та успішні випускники допомагатимуть ВПО в адаптації і профорієнтації.

4. Розширити доступність перепідготовки через онлайн-курси, вебінари і модулі з можливістю самостійного графіка, що особливо важливо для тих, хто має обмежений доступ до інфраструктури, шляхом впровадження дистанційного та гнучкого навчання.

5. Активізувати програми психологічної підтримки, тренінги з розвитку м'яких навичок, антистресові і антивигоранські програми, щоб комплексно сприяти поверненню впевненості і соціальній адаптації.

6. Поширювати позитивні кейси ВПО, які пройшли перепідготовку і започаткували соціальне підприємництво, щоб мотивувати інших і створити позитивний імідж.

7. Впровадити системи зворотного зв'язку, анкетування і аналіз результатів, щоб коригувати програми і підвищувати їхню ефективність.

Керівник проєкту

Тетяна ШАПОВАЛОВА